

Nr 153.

Av herrar **Lodenus** och **Näsgård**, om viss ändring av bestämmelserna angående skyldighet att erlægga fastighetsskatt.

Enligt 3 § 1 mom. g) i kungl. förordningen av den 26 juli 1947 om statlig förmögenhetsskatt skola vid förmögenhetsberäkningen såsom tillgångar upptagas: rätt till ränta, avkomst av fastighet eller annan stadigvarande förmån, som icke avses i f) samma moment, såvida rättigheten är förhandenvarande och bestämd att tillgodonjutas för den berättigades livstid eller för tid, som icke kommer att utlöpa inom fem år efter beskattningsårets utgång.

Enligt 7 § i ovannämnda förordning skall med ägare likställas den, som under sin livstid äger åtnjuta avkastningen av förmögenhet, vartill äganderätten tillagts någon hans avkomling, adoptivbarn eller adoptivbarns avkomling. Med avkomling förstås den som har äktenskaplig börd. Denna bestämmelse har tillkommit för att lägga hinder i vägen för den skattskyldige att — genom att överlåta äganderätten till egendom å en avkomling men själv under sin livstid behålla rätten till avkastningen — erhålla lindring i skattebördan. Äganderätten till egendomen skall sålunda fortfarande upptagas i förmögenhetssammanställningen av givaren och mottagaren-avkomlingen skall icke redovisa denna tillgång.

Praxis hos beskattningsnämnderna har på senare åren hänfört nyssnämnd tillgång till 13 § i 1928 års förordning om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, medan 9 § i denna förordning i stället bort åberopas. Numera ha beskattningsnämnderna hänfört detta förhållande till 7 § i 1947 års förordning om statlig förmögenhetsskatt i stället för till 3 § 1 mom. g).

Då frågan om vem som skall vara skattskyldig på sin tid diskuterades, anförde vederbörande departementschef, att fastighetens ägare skulle vara skattskyldig. Från denna huvudregel påkallades emellertid av olika skäl vissa avvikelser, vilka dock snarare voro skenbara än verkliga undantag. Beträffande egendom, som innehaves såsom fideikommiss eller eljest på grund av testamenteriskt förordnande, skulle sålunda innehavaren närmast vara att anse såsom ägare och därför även bliva skattskyldig.

Departementschefen framhöll emellertid, att skillnaden vore mera reell beträffande fast egendom, som innehaves under stadig åborätt eller eljest under ständig eller ärftlig besittningsrätt, med tomträtt eller med vattenfallsrätt eller ock såsom s. k. ofri tomt i stad. Liksom i dessa senare fall »intresset» enligt departementschefen förefinnes mera hos innehavarens begränsade sakrätt än hos ägarens privatekonomiskt sett ofta mindre värdefulla

rätt, syntes honom ansvaret för skattens utgörande böra åvila innehavaren av sakrätten. Likställd med innehavare av stadgad åborätt i avseende å skattskyldighet hade ditintills varit arrendator av jordegendom, som av allmän myndighet eller av stiftelse upplåtits till begagnande mot livstids städja. Grunden härför var, att skatteförmågan låg hos arrendatorn.

Enligt 45 § kommunalskattelagen skall rätten till procentavdrag tillkomma fastighetens ägare. Enligt punkt 1 av anvisningarna till 45 § kommunalskattelagen skall vad sålunda stadgats om ägare av fastighet gälla även den som jämlikt 13 § kommunalskattelagen är i ägares ställe skattskyldig för fastigheten.

Vid taxering till kommunal inkomstskatt skall med ägare av fastighet likställas den som jämlikt 13 § är att anse såsom ägare eller är i ägares ställe skattskyldig för fastighet.

Från bruttointäkt av jordbruksfastighet resp. annan fastighet må avdrag göras för bl. a. värdeminskning, som till jordbruket eller dess binärningar eller till skogsbruket hörande driftbyggnader, däri inbegripna för driften nödvändiga bostadsbyggnader, äro underkastade resp. i fråga om annan fastighet värdeminskning, som byggnad är underkastad.

Enligt förmögenhetsskatteförordningen skall donator, som förbehållit sig nyttjanderätten till egendomen, fortfarande betraktas såsom ägare, då det gäller att deklarerera fastighetsinnehavet. Givaren är alltså enligt förmögenhetsskatteförordningen fortfarande att betrakta såsom fastighetsägare. Då givaren fortfarande är den som förmår gälda skatten på grund av de inkomster han åtnjuter från fastigheten, synes det vara rättvisande, att han skall vara skyldig att erlägga fastighetsskatt och att han av den anledningen även bör tillerkännas såväl värdeminsknings- som procentavdrag. Mottagaren av egendomen uppbär så länge givaren åtnjuter avkastningen av egendomen icke någon som helst intäkt av egendomen. Genom en överlåtelse av egendomen på ovan antytt sätt har donator de facto icke avhänt sig någon inkomst, medan mottagaren icke heller tillförts någon inkomst. Det kan icke anses vara rättvist, att donator skall betala statlig förmögenhetsskatt å den egendom, som han avhänt sig, medan mottagaren, som icke uppbär någon intäkt av fastigheten, skall erlägga fastighetsskatt. Donator är i detta fall faktiskt att likställa med ägare av egendom och av denna anledning skall den intäkt han åtnjuter från fastigheten räknas såsom intäkt av jordbruksfastighet resp. annan fastighet.

Vi anse med anledning av vad ovan anförts, att donator, som är skyldig att erlägga förmögenhetsskatt för egendom, även skall gälda den å egendomen belöpande fastighetsskatten samtidigt som han bör komma i åtnjutande av värdeminsknings- resp. procentavdrag.

I 13 § 1 mom. 2 st. kommunalskattelagen anse vi därför ett tillägg böra göras, att den som betraktas som fastighetens ägare skall vara skyldig att erlägga fastighetsskatt.

På grund av vad sålunda anförts hemställa vi,

att riksdagen måtte besluta sådana ändringar i kommunal-skattelagen, att den som i förmögenhetshänseende likställes med ägare, skall vara skyldig att erlägga fastighetsskatt samtidigt som värdeminskings- resp. procentavdrag beviljas honom.

Stockholm den 22 januari 1949.

Gunnar Lodenius.

Bernhard Nüsgård.
